

Inleiding bij de opening van Tsjerkepaad St. Michaëlkerk in Anjum; 29 juni 2019

Welkom, fijn dat jullie gekomen zijn bij de opening van Tsjerkepaad 2019. Er is vanmiddag sprake van een flinke concurrentie, met bijvoorbeeld een wedstrijd van het Nederlands damesvoetbalelftal tegen Italië. We hopen dat ze winnen natuurlijk.

Vandaag zijn we te gast in de St. Michaëlkerk in Anjum voor de opening van de al weer zestiende editie van Tsjerkepaad. In 2004 begonnen we met 25 open kerken in de Súdwesthoeke, nu hebben we een tienvoudig aantal met meer dan 250 open kerken, die vermeld worden in de Tsjerkepaadgids. We zijn als kerngroep het afgelopen jaar, sinds vorig jaar september druk bezig geweest met de voorbereidingen van Tsjerkepaad 2019. Ook dit jaar hebben zich weer veel kerken in Friesland gemeld, waaronder een aantal nieuwe.

Waar we vooral blij mee zijn is dat zoveel mensen zich ieder jaar weer inzetten voor de openstelling. Open kerk-zijn betekent letterlijk dat de deuren opengaan, niet alleen op zondag, maar ook door de week, in ons geval dus vooral op zaterdagmiddagen in de zomermaanden, maar in toenemende mate in een aantal kerken ook op andere dagen, al of niet met vrijwilligers. Die kant gaat het steeds meer uit. Open zijn betekent echter in de eerste plaats dat we gastvrij willen zijn, niet alleen voor de leden van de eigen kerk, maar voor iedereen die bij ons aanklopt. We willen open zijn, voor mensen van een andere kerk, voor mensen van buiten die langskomen en even naar willen binnen gaan, op zoek naar de cultuurhistorische schoonheid van het kerkgebouw, of misschien wel naar een koele plek, als het erg warm weer is. Open kerk -zijn betekent delen wat je in huis hebt, met mensen uit het dorp, of de stad, met verenigingen en personen die gebruik willen maken van de kerkruimte. Plaats bieden aan een expositie of concert, met koren, muzikanten en kunstenaars, die een kans krijgen om hun talenten te laten zien. Open kerk- zijn houdt dus veel meer in dan de openstelling op zaterdagmiddagen in de zomer, maar kan het hele jaar door, door als kerkgemeenschap consequent te kiezen voor gastvrijheid en openheid en mensen een ruimte te bieden voor ontmoeting en rust en bezinning. Veel mensen zijn op zoek naar zingeving, of naar een plek waar ze op verhaal en tot rust kunnen komen, ook om nieuwe inspiratie te vinden.

Wie dat open-kerk-zijn ook als doelstelling heeft, is de nieuwe Dorpskerkenbeweging binnen de PKN Kerken, die vorig jaar ontstaan is. Met de Dorpskerkenbeweging hebben we het afgelopen jaar een samenwerkingsverband gesloten. Jolanda Tuma vertelt hierover in onze nieuwe gids (laten zien) en hoe die samenwerking met ons is ontstaan. We denken er over na om volgend jaar een gezamenlijke activiteit aan te bieden tijdens Tsjerkepaad. Daarnaast werken we vanaf het begin samen met de Stichting Alde Fryske Tsjerken, met hen is er op 13 juli een gezamenlijke activiteit in de geheel vernieuwde kerk van Dedgum, met als thema Kerk en Kunst.

Ook daarover vindt u informatie in de nieuwe gids die aan het eind van deze bijeenkomst zal worden uitgedeeld. Verder werken we ook al weer een flink aantal jaren samen met de Stichting Organum Frisicum, die zich net als ons inzet voor het kerkelijk erfgoed, het behoud van de orgels en het stimuleren van het gebruik daarvan. De Orgelfietstoer met Organum Frisicum vindt dit jaar plaats op 27 juli vanuit de Mariakerk in Bears.

Ook hebben we weer de jaarlijks terugkeren activiteiten met onze vrienden uit Ost Friesland in Duitsland, wordt er weer een Kleasterrûntsje gehouden, op 31 augustus vanuit de kerk in Ee en worden in veel andere kerken ook weer activiteiten georganiseerd. U vindt die activiteiten terug in onze gids en op onze website.

Het centrale thema dit jaar is Kerk en kunst. Alleen al uit kunstzinnig oogpunt is er in de kerken veel fraais te bewonderen, denk aan het prachtige houtsnijwerk van de preekstoelen en de banken, de indrukwekkende orgels, de praalgraven, of de kleurrijke glas-in-loodramen. Je kunt er stil van worden alleen al door er naar te kijken en het op je te laten inwerken, het is met zoveel liefde, zorg en vakmanschap gemaakt. In zo'n ruimte is plaats voor andere kunst, waarbij het er dan om gaat om een goed evenwicht te vinden tussen het een en het ander. Op onze website www.tsjerkepaad.nl geeft Anna van der Werf van Stichting Keunstwurk een aantal waardevolle tips over het gebruik van kunst in de kerk en de inrichting daarvan. Die goede balans is ook gezocht in de kunstroute, die zij dit jaar tijdens Tsjerkepaad heeft opgezet. Dat geldt ook voor de kunstroute die o.l.v. Adri Terlouw is opgezet langs 7 open kerken. Informatie over deze andere kerken die kunst laten zien vindt u in de gids en op de website.

Dank aan de leden van de kerngroep en al die anderen die zich in een regio- of plaatselijke commissie inzetten voor Tsjerkepaad. Dank ook aan de provincie Friesland voor de voor ons onmisbare financiële steun, aan Gerko Last en onze nieuwe PR medewerkster Aafke Nicolai, voor de pr, dank aan de verslaggevers van het Friesch Dagblad en de Leeuwarder Courant die wekelijks berichten over Tsjerkepaad en zorgen voor veel positieve en interessante berichtgeving en dan last but not least de mensen in het veld, die de openstelling van de kerken mogelijk maken en als gastvrouw- en heer de bezoekers ontvangen. Voor al die mensen graag een heel groot applaus.

Tenslotte nog een mooi gedicht in het Fries. Een kort en bondig gedichtje van Aukje Wijma

OP IT TSJERKEPAAD KOMME

**yn july rûn ik it Tsjerkepaad del en ûntduts
hoe 'n soad wy mienskiplik hawwe yn leauwen
hoefolle wy leare kinne fan elkoar
en dat seine romte kriget as doarren fan binnenút iepengean**

Gerrit Groeneveld, voorzitter Tsjerkepaad.